

[Poul Sørensen.]

lovforslag, som er fremsat, at vi har sikkerhed for vor økonomi, vi har intet at skjule, og vi mener, det lovforslag, der her er fremsat, er ganske unødvendigt.

Jeg tilsiger altså en velvillig og også en hurtig behandling af de af ministeren fremsatte lovforslag.

Skytte: I grundloven står angivet principperne for Danmarks parlamentariske styre. Jeg vil gerne tillade mig at citere fra § 31:

„Stk. 1. Folketingets medlemmer vælges ved almindelige, direkte og hemmelige valg.

Stk. 2. De nærmere regler for valgrettens udøvelse gives ved valgloven, der til sikring af en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser blandt vælgerne fastsætter valgmåden, herunder hvorvidt forholdstalsvalgmåden skal føres igennem i eller uden forbindelse med valg i enkeltmandskredse.

Stk. 3. Ved den stedlige mandatfordeling skal der tages hensyn til indbyggertal, vælgertal og befolkningstæthed.“

For mig og vel også for alle andre i denne sal er det uden for diskussion, at grundloven må efterleves. Den valglov, vi har, den, som nu foreslås ændret, må være sådan, at forholdstalsvalgmåden bevares, hvilket i praksis vil sige, at alle anskuelser, der kan vinde en rimelig tilslutning, bør have mulighed for at blive repræsenteret i folketinget. Uden denne mulighed vil mindretal let udsættes for forskelsbehandling, og eksisterende partier, især de største, vil sikre deres monopol, hvilket er både ubegrundet og unødvendigt. Man kan risikere, at ønskelige fornyelser udebliver og politiske systemer stagnerer, og man kan risikere, at ligegyldigheden breder sig.

Når man taler — og det gør man ofte — om de små politiske bevægelser, de ganske små politiske partier og den skade, de kan forvolde, så glemmer man, at alt stort er begyndt småt. Det gælder selv det største af vore store partier. Det er givet, at det er en fordel, at et folkestyre kan fungere, men kan det kun fungere ved at hindre betydelige mindretalsrepræsentation, er det et spørgsmål, om det kan kaldes et egentligt folkestyre. Om et folkestyre kan fungere, afhæn-

ger af de enkelte tingmedlemmers ansvar over for arbejdet og af deres vilje til at arbejde med på nødvendige opgavers løsning. Folketinget i almindelighed — og ikke mindst de enkelte partier — kan ikke se bort fra denne realitet.

Det nu foreliggende lovforslag om ændring af folketingsvalgloven er vel et forsøg på at hindre visse urimeligheder. I dette forsøg går man efter mit bedste skøn for vidt; forslaget virker derfor som en konsolidering af bestående partier og lægger større hindringer i vejen for nye partidannelser og deres muligheder for at deltage i valget, end det radikale venstre finder rimeligt. Forslaget om at kræve 20.000 underskrifter for anmeldelse af et nyt parti og bestemmelsen om, at underskrifterne kun gælder i 1 år, er for vidtgående. Hvis man — jeg siger udtrykkelig: hvis — vil have andre bestemmelser på dette område, kunne jeg tænke mig, at der til anmeldelse af et nyt parti krævedes samme antal underskrifter, som der skulle til hvert mandat i gennemsnit ved det foregående valg; det vil sige ikke 20.000, men mellem 14.000 og 15.000. Hvis man satte et sådant tal i forhold til stemmerne ved sidste valg, havde det den fordel, at det var automatisk regulerende, akkurat som den nuværende bestemmelse, den såkaldte spærreklausul, 2 pct.s reglen, er det nu.

Jeg kan ikke se, det skal være nødvendigt, at underskrifternes gyldighed kun gælder 1 år. Jeg kan ikke se, at der er noget til hinder for, at de kan gælde hele valgperioden; det gør jo da stemmerne, og de gør det, enten man fortryder sin afstemning eller ej. Hvorfor gøre det sværere end nødvendigt?

Jeg er mere modtagelig for ændringerne i de nugældende regler for folketingsmedlemmers ret til at anmelde nyt parti. Der er noget meningsløst i, at et enkelt folketingsmedlem kan anmelde et nyt parti uden at føle sig forpligtet i øvrigt over for det parti, han anmelder. Jeg har hørt de foregående ordførere — i alt fald nogle af dem — give udtryk for, at vi helt kan afskaffe denne bestemmelse. Det er muligt, at det giver partierne lidt større magt, end de bør have. Men om der så som i forslaget skal kræves 3, eller vi kan nøjes med 2 medlemmer som minimum for ret til ny partidannelse, er jeg